

MAGYARI

3 lei

Taxa apro. numerar conform No. 157.012/1934

UNGARIA
Tp.

T. „Dunaposta“

BUDAPEST
Postafiók

Primredactor și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

VII. — 95 (1809) Oradea, 1938. apr. 30

Primcolaborator: dr Gyáriás Elemér

Ujabb terhelő adatok kerülnek nyilvánosságra a feloszlátott Vasgárdáról

A kormány erélyes kézzel folytatja a vasgárdisták megrendszabályozását

Baloldali elemek igyekeztek vezetőszerphez jutni a Vasgárdában. — A Harmadik Internacionálé titkos utasítása

Bucuresti. Saját tud. A lapok a következőket közlik a vasgárdista mozgalommal kapcsolatban:

A belügyminiszter és szervei folytatják a nyomozást és rövid időn belül új bizonyító adatokat hoznak nyilvánosságra, amelyek ugyanolyan súlyosak, mint az eddigiek és amelyek tájékoztatni fogják a közvéleményt a legionista mozgalom céljairól és eszközeiről. A hatóságok célja mindenestre az, hogy kimutassa, hogy a legionista mozgalom nemzeti külszín alatt nem akart mást, mint a jelenlegi állami rend aláaknázását.

VIZSGALAT A VOLT VASGÁRDISTA-VEZETŐK ELŐÉLETÉNEK KIDERÍTÉSÉRE

A leleplezett jobboldali mozgalom vezetői ellen folyó vizsgálat eredményeképpen Armand Calinescu belügyminiszter elrendelte, hogy vizsgálják be valamennyi jobboldali vezető előéletét a legnagyobb alaposággal.

A vizsgálat során ugyanis a hatóságok ar-

ra a megállapításra jutottak, hogy a jobboldali mozgalomba az utóbbi időben baloldali elemek igyekeznek vezetőszerphez jutni. A fővárosi lapok a vizsgálatról írva megállapítják, hogy köztudomású, miszerint a Harmadik Internacionálé utasítást adott a baloldali elemeknek,

igyekezzenek beszűrődni a jobboldali mozgalomba és törekedjenek arra, hogy vezetőszerphez jutva, fokozzák az anarchiát.

A belügyminiszter rendelete folytán most a jobboldali vezetők előéletét nyomozzák ki, hogy megállapítsák, kik voltak azok a baloldali emberek, akik beszivárogtak a jobboldali mozgalomba, hogy zavart keltsenek az országban.

A bucaresti lapok megállapítják, hogy a jobboldali mozgalom vezetői, valamint az utóbbi napokban leleplezett baloldali mozgalom vezetői kivétel nélkül idegen elemek voltak.

Több vasgárdista egyén felett ítélték a katonai törvényszék

Bucuresti. Saját tud. A bucaresti katonai törvényszék előtt több legionárius állott tegnap vádlótként. Így többek között három teleormani földműves, akikre rábizonyult, hogy résztvettek a legionárius mozgalmakban és a házkutatások során, amelyet a hatóságok tartottak náluk, fegyvereket találtak. A három volt legionáriust egy-egy hónapi fogházra ítélték.

Ugyancsak egy-egy hónapi fogházat kapott három bucaresti volt legionárius, akiket röpirat-terjesztésen értek tetten. Tegnap tárgyalta még a katonai törvényszék Raita Vasile, volt legionárius ügyét is, aki hasonlóképpen röpi-

rat-terjesztés vádjával állott a katonai törvényszék előtt. Raita Vasile, miután megállapítást nyert, hogy rendszeresen osztogatott röpiratokat, hat hónapi fogházra ítélték. Hat hónapi fogházbüntelést kapott még Enache Stefan bucaresti legionárius, aki szintén röpiratokat terjesztett.

Ezután két kiskorú leány került a katonai törvényszék elé: Cimpoi Mária és Ecaterina Rozica, akik ellen az volt a vád, hogy április hó 10-én, a baneasai erdőben legionárius dalokat énekeltek. A két leányt három-három hónapi elzárásra ítélték.

Halál vár Szovjet-Oroszországban a titkos rádió leadások hallgatóira

Moszkvából jelentik: Jezsov G. P. U. főnök rendeletet adott ki, mely szerint 10 évi szibériai száműzetéssel büntetendő mindenki, aki hallgatja a titkos ellenforradalmi rádió-leadásokat, melyek az éjszakai órákban Sztalin és társai ellen izgatnak. Aki csoportokat szer-

vez a leadások hallgatására, azt a helyszínen agyonlövők. Moszkvában eddig 3900 embert tartóztattak le a rendelet alapján. Jezsov 24 rádiónyomozó kocsit és 2 ezer szakértőt küldött Minsk kerületbe, ahol a leadót gyanítják, de eddig nem sikerült eredményt elérni.

A más portája

(P. I.) A nagy kavarodás végetért. Még a visszhangok is lecsendesedtek. Annyira hátunk mögött van már az egész, hogy az egyes mozzanatok többé-kevésbé rejtett rugóit is tisztán láthatjuk. Az osztrák püspökök állásfoglalásáról van szó, különösen Innitzer bíboros szerepéről. Innitzer bíboros Rómában is volt kihallgatáson és nem zárták kolostorba. Nem mondatták le magas méltóságáról és nem vették ki kezéből az osztrák katolicizmus irányítását. Sőt, Hudal püspök, a római német kolégium rektora, húsvét vasárnapjának délutánján ünnepélyes Te Deumot tartott a vér- és harenélküli egyesülésért.

Sohasem hittük, hogy annyian vigyáznak féltő gonddal az osztrák katolikusokra és általában annyian viselik szívükön az Egyház sorsát. Természetesen nem hittünk, nem is hittünk ennek a nagy rokonszenvnek. Nagyon magánviselte az őszinteség hiányának a bélyegét. Nem minket, nem a katolicizmust, nem az osztrák katolikusokat féltették, hanem hozzá akarták kötni egy teljesen idegen ügy, az ausztriai zsidóság ügyét a katolikusokéhoz. Egyszerre akarták külföldről „megvédeni” mindkét ügyet. Pedig sehogyan sem lehet összekötni a kettőt. Az Egyház sohasem kötötte hajóját ilyen bizonytalan, ingatag partokhoz.

Az egész nekibuzdulásnak csak az volt a célja, hogy zavart keltsenek még a katolikusok körében is. Valljuk be őszintén, ez sikerült is. Csak a magunk kis ardeali közvéleményére vessünk egy pillantást. Minden légbőlkapott hírt készpénz gyanánt könyveltek el. A német-ellenes politikai és világnézeti elveket képviselő sajtó mohó kritikátlansággal talált fel olvasóinak minden olyan ellenőrizhetetlen híresztelést, amely katolikus szempontból komoly aggodalmakra adhatott okot. Mindenáron szembe akarták állítani a két felet, szakítást, elkeseredett harcot szerettek volna látni a német-ség és a katolikuság között. Hogy ez így volt, azt onnan is látjuk, hogy nem tudnak most örülni az elkeseredett harc elkerülésének. Pedig ha őszintén féltették volna az osztrák katolikusokat, most örülniök kellene, hogy a nagy félelem, a nagy aggodalom hiába volt.

Nem, ez nem volt őszinte, becsületes dogma. Terítsen magára a „demokrácia”, a kommunizmus, a zsidóság, a németellenes politikai és világnézeti gondolkodás bármilyen köpenyegét, védje magát úgy, ahogyan tudja (legjobban ajánlanók az igazság fegyvereit), de a katolicizmusnak hagyjon békét. Az nem búvóhely, ahol a történelmi alakulások szegénylegényei behúzódva várják a viharok elvonulását.

Katolikus közvéleményünk pedig tudja, hogy az Egyház isteni küldetésének és meg-alapozásának tudatában, idestova kétezer év tapasztalatával, a legnagyobb körültekintéssel és megfontoltsággal nyúl az ilyen kérdésekhez. Róma lépéseit nem az olesó filmötletetek találékonyága diktálja. Mi tudjuk ezt. Kivülálló, aki nem ismeri az Egyház lelkét, a mai gyökértelen, gyaloglelkű ember, nehezen fogja ezt megérteni.

Sajnos, nagyon sok türelmetlen vélemény sürgette a mi állásfoglalásunkat és keményebb kritikánkat katolikus részről is. Itt jelentkezett leginkább a zavarkeltés hatása. Erre nem lehet jobb választ adni, mint egy francia vi-

déki plébános levél... franciaországi folyóirat hűs... közölt. Okulhatunk mindnyájan belőle. A levél így hangzik:

„Mít híhet ma a hithű katolikus? Lelkében zavar és kételkedés uralkodik arra nézve, hogy ebben a mai politikai harcban mi a jó és a rossz, a jogos és a jogtalan, a katolikus és vele ellenkező. Az egyszerű ember, a tömegember naponta hallja és olvassa a kiáltó szembehelyezkedéseket a legmagasabb egyházi vezetők ajkáról: Igenis, Innitzer bíboros és Ausztria minden püspöke „ünnepélyesen és önkéntesen, legjobb tudásuk és lelkiismeretük szerint tudomására hozták az egész világnak, hogy Ausztria csatlakozása Németországhoz jó és helyes, hogy a vezérhez való hűségük a legőszintébb lélekből jön Máté Evangéliumára való hivatkozással: „Adjátok meg a császárnak, ami a császáré és Istennek, ami az Istené.”

Verdier francia bíboros ezzel szemben egy főinkvizitor határozottságával itéli el ezt a politikai hitvallást, mint hamis, nemkatolikus, megdöntetlen lépést. Más német püspökök részben ellene vannak, részben pedig az osztrák egyházfők oldalán.

Ismeretesek Mundelein amerikai bíboros kijelentései arra vonatkozólag, amit az osztrák püspökök tettek.

Vegyük még hozzá a különböző országokban egyes katolikus lapok heves állásfoglalását az osztrák püspökök álláspontjával szemben. Ehhez járul még az a furcsa jelenség is, hogy emberek, akik saját hazájukban az állam és egyház közötti feszültség harcosai, hogy Szovjet-Oroszországgal barátkozó újságok és politikusok, szabadkőművesek, megrogzított szabadgondolkodók, zsidók, mind összefogtak az osztrák püspökök ellen és a kereszténység heves védelmezői lettek: egycsapásra!

A katolikus Egyháznak nincsen szüksége ilyen védelmezőkre. Péter közzétételét nem ilyen vállak támogatják.

De kérdezzük meg magunktól: a német egyházfők és katolikusok szemére vetették-e egyszer is francia egyházi köröknek, hogy egy olyan rendszernek vetette magát alá, amely az Egyházat és az államot a hírhedt Combes-féle törvénnyel választotta szét, amely kolostorokat zárt be, a papságot az utcára dobta ki, szerzetesnöket üldözött el, egyházi vagyont tulajdonított el, az állami iskolákból kitiltotta a vallásoktatást és rendőrséggel, csendőrséggel és sorkatonasággal lépett fel az Egyház ellen? A német papságnak az sem jutott sohasem

eszébe, hogy a csikágói állapotokért — Csikágó a gangszterek főfészke — a lelkipásztorkodás hiányosságára és hibáira utaljon.

Hagyják tehát békében a német és osztrák püspököket is, amikor kizárólagos illetékeségük körébe tartozó ügyekben legjobb tudásuk és lelkiismeretük szerint intézkednek.

Mint szigorúan hívő francia katolikus és jó hazafi, csak azért aggódom, hogy az osztrák püspökök ellen külföldről megindított támadások zavart keltenek a hívő katolikusok között. Én csak egy szegény, ismeretlen francia plébános vagyok. Évek óta viselem türellemmel hazámban az állam és Egyház közötti szerencsétlen feszültséget, azonban becsületesen megadom a „császárnak”, ami a „császáré”, egyházi felsőbbsegeimnek engedelmességgel. Amit Róma megtűr, nekik is, nekem is helyes! Sem Innitzer, sem Mundelein nem szólhatnak bele és nem is teszik! Az egész világ egyházfőit kötelezi az isteni és egyházi jog és az erkölcsi elvek. Senki sem akarhat pápább lenni a Szentatyánál.

Elzászi papársaim, akik néhanapján meglátogatnak, elbeszélnek, hogy náluk és Németországban még mindig sokkal jobb sors van a katolikus Egyháznak és szolgáinak, mint francia földön. Ezt pedig semmiféle szólammal nem lehet eltakarni. Kinek jó ez a harc, kinek használ? A katolikus Egyháznak csak árt az osztrák püspökök ellen indított

Borzalmas gyomorfájdalmaim voltak...

és most 2 üveg Gastro D. elhasználása után tökéletesen egészségesnek érzem magam, holott már 3 hónapja sem Gastro D.-t sem más gyógyszer nem szedek... írja nekünk L. Phanhan, ser mérnök, Bucuresti, Str. Logofăt Jordan No. 7., majd folytatja: ma amikor a Gastro D. kezelés után annyira kigyógyított betegségeből, hogy mindent ehetek, sőt néha kevés bort is ihatok, csak mint rossz álomra emlékszem vissza borzalmas fájdalmaimra. Nagyon hálás vagyok Önnek a kitűnő gyógyszerért...

Ezer és ezer hasonló tartalmu köszönőlevél igazolja, hogy mennyire közkinccsé vált a kitűnő amerikai gyógyszer a gyomor- és bélbetegségekben szenvedő emberiségnek. Orvosok is ajánlják.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban vagy postán megrendelhető 135 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

külföldi harc! Egy francia plébános.

Eddig tart a levél. Egy „egyszerű, szegény francia plébános” írta. Olyan ember, aki távol áll a politika szennyes áradatától. Aki csak Egyházát, az isteni és emberi jogokat tartja szem előtt. Aki nem olvas ardeali „demokrata” újságokat. Aki szembe mer nézni elfogultság nélkül a tényekkel. Aki tudja, hogy mindenkinek van mit sepernie a maga portája előtt.

A külügyminiszter tárgyalásai a külföldi követekkel

Lengyelország romániai követsége helyét rövidesen nagykövet foglalja el

Bucuresti. Saját tud. Petrescu Comnen kihallgatáson fogadta Thierry francia, dr. Bárdossy László magyar, Ugo-Sola olasz, Reginald Hoare angol és Suphi-Tannrioc török követeket. Miroslav Arciszewski bucuresti lengyel követ távozik az országból. Ő volt Lengyelország utolsó követe Romániában. Utóda már a nagykövet címet fogja viselni, mert tudvalevőleg a bucuresti lengyel követséget nagy-

követségi rangra emelték, ami — mint a fővárosi lapok méltatásaikban írják — jórésben éppen Arciszewski diplomáciai tevékenységének eredménye. Egyébként szombaton este Petrescu Comnen külügyminiszter a külügyminisztériumban búcsúlakomát rendez a távozó Arciszewski bucuresti lengyel követ fiztetelére. Arciszewski helyébe nagyköveti címmel Racsinszky grófot nevezik ki.

Nótaszó az éjszakában

Írta: Dékány András

Valaki énekel a folyón!... Hangja végigszárnyal a hullámokon, ráterült a környező partokra, megremegette a fűzeseket, átzengett a szigetek nádasain. Kemény, erősen kemény volt ez a hang, olykor ellágyult, halk lett, mint a patak-cobogás... Igen, valaki énekel a folyón, közben belekurjantott a sötétségbe, mintha mulatott volna saját hangja mellett. Éjszaka volt egyébként, felhős éjszaka és ha felbukkant a hold, fénye ráterült a vízre, a néma partvidékre, a kőbor embereket, éber parti tanyások egy csónakot láttak a folyó közepén. Keskeny, fekete csikot, felemelkedő evezőket, amelyek csillogtak a fényben és egy ember körvonalát, egy emberét, aki énekelve hadt ezen az éjszakán, nótaszóval Dél felé... Ó, micsoda hang volt, Teremtőm! Szébbet, tisztábbat sose hallottak erre az éjszakában alvó part, néma csészázak, aprócska tanyák, halászházikók megelevenedtek.

— Te, — ébredt fel az asszony és megrázta az urát, meg a gyerekeket — halljátok!
Es álom a szemükben, terhes kábulat a lelkükön, úgy meredtek bele a sötétségbe és figyeltek a folyó felé, ahonnan nótaszó közeledett, majd odaért... s továbbhaladt.

— Ó, Istenem — sóhajtott az asszony — lehet, hogy álmodunk

— Lehet — bólintottak a többiek, nehézkes férfi, apró gyerekek. — Lehet, hogy álmodunk.

Es odaálltak az ablakhoz, testük összesimult, meleg testek, asszonyé, férfié, gyerekéé, álomban elizzadt testek összezsúfolva az ablaknál, hogy jobban hallják az éneket és lássák, ki énekel ezen a hűvös, színtélagyaboruló éjszakán. Álltak és vacogtak a beáramló hidegben, a nedves, vertföldpadozaton, valami szem átszellemült

gyönyörűségben, álom utáni álomkábulatban, csillogó szemekkel, fel-feltörő kacagással, kiáltással:

— De szép... mint a mesékben... de szép!
Igen, a folyam közepén csónak, evezőről a hold fényében lepergő vízecseppek mind megannyi gyönyör, gyémántdarab és a csónakban egy ember, daloló ember, aki délnek haladt ezen az éjszakán. Valami nótát énekel, erőfelle ismeretlen ritmussal, csodálatosan szép dalt, s hiába minden erőlködés, kimeredt fülek, pez, csöndesen maradjatok, nem lehetett egyetlen szavát kivenni. No, igen, a folyamközép messze van és az ismeretlen férfi muzsikája végigterült a vízben, a parton, talán az égbolton is és kikoptak belőle a szavak. De a hang és az ének csodálatos volt, az ám, de mennyire: meszeszerű és mindazok, akik hallották, felébredtek a nótázásra, figyeltek, bámultak addig, amíg az ének, ez az ismeretlen ének nem veszett a messzeségben...

— Lehet, hogy álmodunk — mondták az asszonyok és könnyecsképet törültek ki a szemükből.

De a férfiakban meghuzódtak az izmok, merő ruganyosság lett a testük. A fiatalabbak odahuzódtak a hűvös mellé, feszülő vágy, meleg hullám öntötte el őket. Az idősebbek nem feküdtek le, munkát kerestek maguknak a ház előtt, bár alig múlt el az éjfél egy óra. Fát vágtak, halót javítottak a hold fényében, voltak, akik kaszát, meg sarlót kezdtek élesíteni, fenni... jóllehet messze volt még a fűszálak megsokasodásának ideje.

De kiviánta ezt a nótaszó, amely elszállt és ennyi maradt utána testekben feszülő erő.

— Ó, a folyam világa csodálatos világ. Télen jég borul a vízre, csattog, suhog, furcsán tülekedik a jég. Néha megröppan valami benne, nyilván a vizek szemelleme feszítette meg magát és ilyenkor végigszakad a fehérség, felágaskodik a

jég, morajlani kezd a víz és akár a harcok, háborúk idején, csattogás támad a partok mentén. Hogyan? No igen, ez már a tavasz hiradása, jövetelének kacagása és a folyami népség jól tudja, jön az ár, megduzzad a víz, sárga víz jön, mint mondják. S ha felengednek a fűzesek, rugyok dudorodnak az ágakon, meg zöldelni kezd a parti nád, akkor hajnal idején megsokasodik a madárszó. Mert úgy van az, hogy a vizek tollas bandája ősszel riadót fúj, szárnyuk a felhőkbe vág és vonulni kezdenek délnek, messze országok, bírodalmak felé, mert mi nekik a tenger távlata, a sivatag beláthatatlan messzesége! De a jég eltávozásának hetében megszólal a vadkacsa, majd később a gém, a bölömbika, a nádirigó, a székicsér és jó ez a fülnék, az emberi fülnék ez a zsongás, szárnycsattogás a nádban, elnyújtott rikkantás, hápogás.

Az ám, a folyam világa csodálatos világ. Vonul, vonul a víz a tengernek és ha megáll valaki a parton, a tavaszi vizparton, nem is gondol talán a mélyben feltámadó életre. A vizet nézi, a sárga hullámokat, de nem gondol a halakra, a pontyok meredtszemű sokaságára és a kárászokra, amelyek aranyos testükkel az iszapban várják végig a telet... Csak a halásztanyákon élnek az emberek. Karjukban svungos készülődés a nyári fogásra, a jó időre. Állnak a parton és átkiabalnak egymásnak szigetre, tülő partra.

— Hallod-e, testvér, nől a víz!

— Az az nől. Majd kiönt benneteket. Idej lesz odébbcipelni a víkót...

— Hogy mondd?

— Odébbvinni a palotádát, mert György napra hírét se találod!

Állnak a parton, testüket a nap melegíti, arcukon pirosság, karjukban könnyedség. Tanakodnak, hogy mennyi kötelet, meg zsineget kellene hozni a városból és ki menjen érte, aki az egész paksamétát elhozza. Mert a város messze van, egy éjjel és egy nappal alatt lapátol el oda,

Sziria tiltakozása Palesztina felosztása ellen

Damaszkuszban jelentik: A szír parlament egyhangu határozatot hozott, amelyben tiltakozik Palesztina feldarabolásának terve ellen.

Elrabolták Eugenia Uminska lengyel hegedűművész nő kilenc- millió lei értékű hegedűjét

Feltörték a művész nő gépkocsiját és úgy rabolták el a nagyértékű hegedűt

Budapestről jelentik: Eugenia Uminska lengyel hegedűművész nő, mielőtt csütörtök esti rádióhangversenyt megkezdte volna, Orlovsky lengyel követ társaságában a „Ludláb Királynő” étterembe ment vacsorázni. Eközben gépkocsija vezető és felügyelet nélkül maradt az utcán. Amikor a művész nő az étteremből távozott, megdöbbenéssel látta, hogy ismeretlen tettesek gépkocsijának hátsó részét háromszög alakban felvágták és ellopták 250 ezer pengő (3 és félmillió lei) értékű hegedűjét. A rendőrség megindította a nyomozást.

Lefoglalták a német villamossági tröszt newyorki készpénzvagyonát

Berlinből jelentik: A „Magyar Hírlap” berlini értesülése szerint az AEG német villamossági tröszt newyorki készpénzvagyonát lefoglalták. Az amerikai bíróság a National City bank panaszára rendelte el a vagyon lefoglalását. A vállalat ugyanis négy millió dollárral tartozik a banknak. A bank annak idején átvette a vállalat kötvényeit, de az AEG a tőke- és kamatszolgáltatást megszüntette. A társaság amerikai vagyonát több millió dollárra becsülik. A vállalat a német devizatörvények miatt nem tudott megfelelni kötelezettségének.

a hajó, tehát pénzbe kerül az út, a pénz meg idegen valami erre tavaszidején... Allnak a parton és megtanakodják a tennivalót. Suttogó csónakja még az őszel szétment, pedig valóságos dereglye volt. Régi mintájú, hegyesorrú, nagyszerű bárka. De elszakította a vihar, vitte a folyón, neki egy hajónak és ezzel elintéződött a dereglye sorsa.

— Mikor fogsz hozzá? — kérdik Suttogót.

— Mihez?

— No hallod, ideje már, hogy csónakod legyen! Vagy talán abbahagyod a mesterséged?

Suttogó ujjában tehetetlen ember. Nincsen benne életvágy, vagy ilyesféle. Kóborog a parton, üldögél a házikó előtt, tenyerébe hajítja fejét, busul, vagy mi a csoda, fájdalom ránézni. Hát a csónak, persze azt megette a fene és ujjabbat kellene készíteni.

— Van deszkád? — kérdik tőle.

— Van, már hogyne lenne! Kiszáradt, négyesztendős deszkák. Akár kettőt is készíthetnék!

Körülvették tavaszi zsongás, napfényben csillogó víz, átnevésedett part, mely szinte gőzölög, percig az égi melegtől. Lelkükben munkavágy, szívükben öröm, hogy elvonult a jég, semmi más. Hogy jönnek a jobb napok és ha kiül az ember az éjszakába, megfigyelheti majd a tocsogók szélén ivó pontyokat. És itt van ez az ember, akit ujjában nem értenek meg, aki nem rázkódik meg a madarak jöttével, akinek mindegy, egészen mindegy, hogy őszetört a csónakja s helyébe másikat kellene készíteni.

— Hát mit akarsz?

Az meg int, hogy majd lesz valahogy. Fünkösöd még messze van, hetek válszatanak el tőle, addig halászni ugye lehet. Aztán meg... meg sohasem volt úgy, hogy ne lett volna valahogy, nem igaz?

— És tavasz végén történt, hogy valaki énekelt a folyón. Ismeretlen nótát, fülbemászót, csilingelőt. Aki hallotta, összerázkódott, kuncogni vajó kedve támadt és elfeledkezett arról, hogy az élet

A HABZÓ FOGPÉP

Félhivatalos román vélemény a Népszövetség májusi üléséről

„Előre látható, hogy a romániai kisebbségek ügye nem vehető fel a napirendre” — írja a kormány francia nyelvű félhivatalos lapja

Bucuresti. Saját tud. A „L'Indépendance Roumaine”, a kormány franciayelvű félhivatalosa, nyilvánvalólag sugalmazott, vagy hivatalosan jóváhagyott cikket közöl Romániának a Népszövetség május 9-én megnyitott üléséről tanúsítandó magatartásával kapcsolatban és többek között a következőket írja:

A közeli genfi ülés napirendjét még nem állapították meg véglegesen. Egyelőre mindössze annyit lehet tudni, mely kérdések nem kerülhetnek napirendre anélkül, hogy bajt okoznának a genfi intézménynek. Így például előrelátható, hogy a romániai kisebbségek kérdése nem vehető fel a napirendre. Ha másként történnék, olyan tévedéssel állanánk szemben, amelynek súlyos következményei lehetnek és amely új válság kockázatát idézné elő a Népszövetség kebelében.

— Valóban, — folytatja a lap, — a román kormány nagy erőfeszítéseket fejt ki, hogy az országban megnyugtassa a lelkeket és hogy valóságos békét teremtsen a lakosság különböző rétegei és töredékei között. Ezt a megbékélt munkát a legkomolyabban veszélyeztetnék a legkisebb okatlan beavatkozás Genf részéről. Arra köteleznék ez a kormányt,

— ha értesüléseink megfelelnek a valóságnak, — hogy legnagyobb sajnálatára olyan magatartást tegyen magáévá, amely egyáltalában nem lenne alkalmas arra, hogy helyreállítsa és megerősítse a Népszövetség tekintélyét. Románia lelkesedéssel működött eddig közre a Népszövetségben. Hiba volna tehát a népszövetségi irodák részéről, ha igyekeznék arra kényszeríteni a román kormányt, hogy ettől a tevékenységtől eltávolodjék.

A lap ezután emlékeztet többek között Petrescu Comnen legutóbbi nyilatkozatára, amely szerint Románia nem engedi meg a belügyeibe való beavatkozást. Ezt a nyilatkozatot — folytatja a lap — megerősíti a jelenlegi román közhangulat.

Aki ismeri azt az eleven nemzeties szellemet, amely ma Európában uralkodik és aki tudja, milyen erőt fejt ki a román kormány, hogy a szellemi irányzatokat a törvényesség keretei közé szorítsa, annak nem lehet kétsége aziránt, milyen zavarokat okozna e pillanatban, különösen a jelen körülményekre való tekintettel, ha országunk belügyeibe kívülről beavatkozás történnék.

nehéz, tele van gondokkal, megymással. Femevetett fintor szaladt a száján, mintha csiklandozták volna a testét. Azonban volt abban a dalban valami, ami a kürt szavára emlékeztetett s ezért kellett többeknek még az éjszaka munkát keríteni. Hálót igazítani, furni-faragni, vagy kaszát élesíteni... Amikor pedig feljött a nap, sugara átűzött a földi párán, megbabonázva tették le a szerszámokat.

— Mi történt? — s nem tudtak számot adni maguknak, miként kerültek ide jóval hajnal előtt.

Szűgyenkezve néztek, nézelődtek maguk elé, nehézkes emberek, akiknek órák keltenek, hogy valami kialakuljon bennük. Belenéztek a napba, mintha ébrednének, kevéseke pisztogással, homlokat dörzsölő tenyerrel... s akkor eszükbejutott a dal, amely végigtört a szájukon, elshant a parton, belopakodott a kunyhókba s felébresztette az alvókat. Ahá, gondolták, így történt, majd beszóltak a házba:

— Asszony, gyerekek, reggel van már! És azoknak, akiknek jobb volt a fülük, érzékeny kis nóták elraktározására, dudolni kezdték az ismeretlen csónakos dalat.

— Emlékeztek? — kérdezték a házi néptől falatozás közben és füttyre állt a szájuk, hogy emlékeztek-e?

Azok meg átvették tőlük, kar-karban mókáztak... közben összenéztek, megvitaták a magános csónakot és benne az embert, a csodálatos torku, nótás embert.

— Ki lehetett?

Ott ültek a kocsmában és beszélgettek. Délután volt, vasárnap délután, egész nap szakadt az eső, de mostanra elállt. Arról folyt a szó közöttük, vajjon a zöldár mennyiben használt a haluknak és arról, hogy a bokrok hol fognak hálót venni. Egyesek a szigetek körüli részeket kérték, mint például Dereceske, meg a két Juhász-test-

vér, mert hiszen ezek a legjobb halászó helyek.

— Magam részéről legokosabbnak azt találnám — mondta Szikora csónakos halász, aki az érdemrendek sokaságát hozta a háborúból — úgy gondolnám, ha kockát vetnénk egymás között, kinek, hol merre legyen a halásztereülete.

A többiek összenéztek, egy-egy kortyot huztak a poharukból, keveset elnévedeztek, hallgatták a kocsmáreszen lezúgó esővizet, a kutya csaholó hákurászását az udvaron, azután bölintottak:

— Okosan beszéltél, Szikora, úgy legyen!

Szikora folytatta:

— Náci, add ide a kockákat... Tehát vegyük egymást számba, Dereceske, Juhász István és János, Nagy Balázs, Fejér Ambrus, azután én is itt volnék, meg Fáci majoros. Döntsük el kockával, hol fogunk heivet a bokrainkkal.

Valaki megzólalt a kocsmá szögletéből:

— Na, hát én hol maradok?! Kisémmiztek?

Suttogó volt, az a Suttogó István, aki már esztendő óta csak a vadvizeket járta és nem törődött a bokor életével. Tudj Isten, mi történt vele, elég az hozzá, hogy az utóbbi években bánatos ember lett belőle. Most meglepődve néztek rá mindnyájan:

— Mi történt veled?

— Tegnap kimértem a deszkát, csónakot építetek! Ugy ám, Szikora és mint azelőtt, magam is eszt kérek a bokrok kiosztásánál.

Ennyi történt. Valaki énekelve haladt a folyón, széphangu férfi, csodálatos dallal az ajkán. Jött, a hangja zengővé vált, azután elenyészett, de a dal sokak szívébe belevésődött, megpezdítette a vért, bizalmat adott a lelkeknek. Felébresztette azokat, akik mélységes álomba voltak borulva, hogy felébredve, munkához fogjanak jókedvűen és boldogsággal.

Kívánta ezt a nótás, amely elszállt és ennyi maradt utána: erő a testekben, feszülő izmok, nevetés a szájak szögletében.

Ennyi történt.

Kitünő eredménnyel zárult a „Ciuc Erdőgazdasági Szövetkezet” üzleti éve

Beszédes számok egy életrevaló szövetkezet életéből

Mercurea-Ciuc. Saját tud. A 727 taglétszámmal, 993 üzletirészel és 496.500 lei üzletirésztőkével rendelkező „Ciuc erdőgazdasági szövetkezet” most tartotta meg fennállása óta ötödik közgyűlést a közbirtokossági székházban, tagjai nagy érdeklődése mellett.

A közgyűlést, amelyet a szövetkezet székházában tartott igazgatósági ülés előzött meg, dr. Pitner Árpád elnök nyitotta meg. Rámutatott a szövetkezetben rejlő erő áldásos eredményeire. Sajnálattal említette meg azonban, hogy a szövetkezetek önzetlen vezetéseinek sok gyanúsítás, lekicsinyléssel, bizalmatlansággal és közömbösséggel kell megküzdeniük, mert sötét aknamunkával még mindig dolgozik a háttérben az idegen kézben lévő kizsákmányoló tőke. Reméli, hogy a Ciuc megyében csak néhány évvel ezelőtti elterjedt szövetkezeti mozgalom látható eredményei rövidesen ránevelik a népet arra, hogy egy szív- és lélekkel tömörüljön a szövetkezés zászlója alá és így magának egy szebb és boldogabb életet alakítson ki mindenféle téren. A „Ciuc erdőgazdasági szövetkezet”, miként a többi szövetkezetek vezetőségei, nem törődik a gécscsokorral. Tovékonyosságáról hivatalos számadatok, valamint a folyton gyarapodó taglétszám beszélnek.

Az 1937—38. gazdasági évben kifejtett működést Sztankó Zoltán erdőmérnök, ügyvezető igazgató ismertette. A szövetkezet az elmúlt gazdasági évben vásárolt összesen 64 ezer köbméter fenyőfát, 125—195 leies nettó tőron, amiből hozzá kell számítani még az adókat és illetékeket. Vásárolt 25 ezer köbméter bükk tűzfát 25—37 leies átlagos nettó áron, adók és illetékek nélkül. Ezzel szemben eladási árak a fenyőfánál a keresletől, faminóségtől, termelési költségektől és távolságoktól feltételezeten 323—455 lei között változtak. Bükk tűzifa ára 370 lei volt, vasúti kocsis tételként 4300—5000 lei. Vízifűrészenek anyagkészlete ab Lunca 1100 leies köbméterenkénti áron értékesítették s ilyen áron le is kötte-tett a további anyagkészlet is.

Könyvelésszerűtlen összeforgalma az erdőgazdasági szövetkezetnek 93.407.886 lei volt. A pénzügyi forgalom 19.803.613 lei. Erdővétel címén kifizetett 7.586.658 lei. Adókba és illetékekbe 3.471.139 lei. Munkásbiztosításra 303.782 lei. Termelésre munkásoknak és fuvarosoknak kifizetett 8.008.251 lei. Tisztviselőknek 95.000 lei.

A beszámoló megállapítja — ami a fenti sulyos adatokból is kitűnik — hogy a kincstár a legkíméletlenebb módon jár el a szövetkezetekkel szemben. Nem úgy értelmezi a szövetkezeti törvényt, hogy adó- és illetékkedvezményeket és mérsékléseket kell alkalmazni a szövetkezetekkel szemben, hanem szigorú üzleti alapon bírálja el a jövedelmeit, sőt a hatósági árbecslést sem fogadja el: igen sok esetben önkényesen magasabb adóalapot szolgáló összegeket állapít meg, amely

ellen a lehetőséggel határos módon lehet csak védekezni és nagyon kihatástalanul. Készanyag eladásoknál is 7 százalék illetéket állapít meg 14 százalék helyett. Ez a mostoha és méltánytalan elbánás azt eredményezi, hogy a legtöbb esetben az erdő értékének 60—70 százalékát kitevő adót és illetéket mind a fának, illetve erdőnek kell hordoznia. Ha ehhez hozzászámítjuk még az erdőgazgatással, újraerdősítéssel, birtokosságok külön adójával, igazgatásával járó további terheket: a kapott vételár nem elég ezeknek a kielégítésére.

A kincstár ezen sérelmes eljárása ellen minden jogorvoslati lehetőséget igyekezik kimeríteni a szövetkezet, de nem sok eredménnyel. Most a Nemzeti Szövetkezeti Hivatalhoz fordult közbenjárásért, hogy hasson oda a pénzügyminisztériumban ezen tarthatatlan állapot megszüntetésére és annak elrendelésére, hogy a kincstári közegek alkalmazkodjanak a szövetkezeti törvényhez és annak alapján adják meg a biztosított kedvezményeket. Ha ez nem történik meg, kénytelen lesz a szövetkezet felszámolni.

Százegy dalárda jelentkezett az Országos Magyar Dalos- szövetség versenyére

Inczedy-Joksman Ödön nagyhatású beszéde a Dalos-
szövetség közgyűlésén

Clujról jelentik: Az Országos Magyar Dalos-szövetség most tartotta meg tizenhetedik évi közgyűlését élénk érdeklődés mellett. A közgyűlést dr. Inczedy-Joksman Ödön nyitotta meg, aki kegyelettel emlékezett meg a közel-múltban elhunyt vezetőségi tagokról, majd Tárca Bertalan főtitkár szólalt fel s örömmel jelentette, hogy a július elején tartandó VI. országos versenyre 101 dalárda jelentkezett. Beszámolt a főtitkár a dalszerzők felkutatását célzó munkáról is, ami után dr. Adorján Dezső a számvizsgáló bizottság jelentését terjesztette elő.

Délután folytatódott a közgyűlés, amely-

nek keretében Inczedy-Joksman Ödön többek között a következőket mondotta:

— Bele kell törődnünk, tudomásul kell vennünk, hogy a legujabb korban a társadalom mélyén ellentétes világnézetek viaskodnak egymással. Egy részről az emberi erőnek túlértékelése, hitben való nihil, másrésztől az ideálokban való hit vívják életre-halálra szóló harcaikat. De ezt a harcot a régi fegyverekkel megvívni nem lehet, hiszen az ideálok sem a régiékké többé.

Kiért ezután az elnök arra az ujabban jelentkező körülményre, hogy egyesek rendeznek a Dalos-szövetség mellőzésével dalosversenyeket, ami a dalkultúrában széthuzást idéz elő, majd így folytatja:

— Van egy Dalos-szövetségünk, amely berendezésénél, szervezésénél és tizenhatévi tapasztalatainál fogva egyedül alkalmas a dalosversenyek rendezésére. Miért kell hát dilettánsok kezére adni éppen az ifjúságot, ahelyett, hogy azzal már zseni gyermekkorban megismertessük azt a szövetséget, melyet a dal szeretele hozott össze és hogy a magyar dalosnak, gyermeknek és felnőttnek egyaránt itt a helye közöttünk.

Ezután összefatrasra, szeretetre és áldozatkészségre buzdította a dalosokat.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyilvánulás után Tárca Bertalan főtitkár terjesztette elő a szövetség évi jelentését. Erdős Mihály javaslatára a közgyűlés az elnöknek és főtitkárnak, valamint az egész vezetőségnek elismerését és ragaszkodását nyilvánította. Ezután a kerületek jelentései következtek.

Letárgyalta a közgyűlés a dalos-szövetség zárómáradását és költségvetését s végül a számvizsgáló bizottságba: a turdai Magyar, a floresti Jézus Szíve és a sávidiszlai Polgári Dalköröket választotta meg a közgyűlés. Pótagoknak a clujai Törökvis Dalegyületet delegálta. A közgyűlés a központi igazgatóválasztmányba beválasztotta Kádár Géza református lelkész, generális direktort és Incze Árpádot, mint a székelyföldi zenészsövetség ügyvezetőjét.

Pénteken nyílt meg a Budapesti Nemzetközi Vásár

Az autók is nagy kedvezménnyel léphetik át a magyar határt. — Szín-előadások, akrobata-mutatóanyagok és sportesemények a televízió során

Budapestről jelentik: A monumentális épületekből, felhőkarcolókból, óriási tornyokból álló vásárváros teljesen készen várta péntek délelőtti ünnepélyes megnyitását. Minden egyes pavillon óriási meglepetéseket rejtgetett, de — meg kell állapítani — a legnagyobb érdeklődés mutatkozott a televízió bemutatkozása iránt, hiszen Közép- és Kelet-Európában ez az első alkalom, hogy a közönség megnézhesse és kedve szerint tanulmányozhassa a távolbalátás csodáját. Ennek a szenzációnak érdekességét csak fokozza, hogy a Nemzeti Színház legkiválóbb művészei, a rádióból és a hanglemezekből ismert kedvelt énekesek, a világhírű Rivels akrobaták játszanak azon a színpadon, amelynek minden mozdulatát és minden hangját egy távolabbi nézőtér vásznán vetítik a nézők elé, naponta négyszer: 9, 11.30, 13 és 17.30 órai kezdettel két-két órási előadás keretében.

Ismeretes, hogy a vásár látogatói a vásárigazolvány birtokában rengeteg kedvezményt élveznek. A magyar hajókon és vasúton úgy jövet, mint menet feláron utaznak. A C. F. B. vonalain a visszautazás alkalmával 50 százalékos az utazási kedvezmény. Vizumot nem kell váltani, mert azt utólag Budapesten adják 250 pengőért. Az autón utazóknak elegendő, ha a határon a vásárigazolványt felmutatják. Ezenkívül nincs szükség az egyébként megkövetelt nemzetközi iratokra sem az utasoknak, sem a sofőrnek. Vásárigazolványt bárki válthat magának az Európa-utazási és menetjegyiroda, valamint a Wagons-Lits-Cook társaság minden fiókjánál. A kedvezményekkel Budapestre utazni május 9-ik napjának déli 12 órájáig lehet, visszafelé pedig április 29-től május 19-ik napjának éjszaka 12 órájáig. A vásár, amely április 29-én nyílt meg, május 9-én este zárul.

Trikál József:

Azujszellemiség

Fűzve 105 Lei.

Trikál József professzort régóta ismeri a művelt magyar olvasó. Mindenki tudja, hogy nem az élettől elvonatkoztatott elméleti problémák foglalkoztatják ezt a világviszonylatban is nagy bölcselőt. Ő benne és együtt él a korral, nem marad a tegnappal, hanem mindig azokkal a kérdésekkel foglalkozik, amelyeket a ma vet fel. Ez a könyve is a modern koráramlatokat veszi a filozófia mikroszkópja alá s teszi a metafizika analízis lombkjába. Így bontja fel az áramlatokat a legapróbb alkotóelemekre s így teszi lehetővé az olvasó számára, hogy minden áramlatot valódi értéke szerint becsülhessen. Megrendelhető könyvesboltunknál.

Sztankó Zoltán igazgató ezután ismertette az 1938—39. üzemi és gazdasági évre összeállított költségvetési irányzatot, amelyet a közgyűlés 22.159.592 lei bevétellel, 21.041.313 lei kiadással és 213.159 lei felesleggel egyhangúan, a beszámolóval együtt elfogadott.

Több kisebb adminisztratív kérdés megvitatása után a közgyűlés végetért.

Albert István.

Csehszlovákia kérdése az angol-francia együttműködés próbaköve

A londoni tanácskozások első napján nem került szónyerre a cseh kérdés. — Szükszavú hivatalos közlemény a megbeszélésekről. — A francia kormányfériak meghosszabbítják londoni tartózkodásukat (?)

Benes Anglia és Franciaország kezébe tette le Csehszlovákia sorsát

Londonból jelentik: Az angol-francia megbeszélések, amelyeket az egész világ érdeklődése kísér, esütörtök délelőtt fél 11 órakor kezdődtek meg a londoni miniszterelnökségi palotában. A tanácskozást délután fél 2 órakor megszakították és Chamberlain villásreggelin látta vendégül Daladiert, Bonnet-t és a tanácskozás többi résztvevőit. A megbeszéléseket ezután tovább folytatták. Délután 5 órakor a francia miniszterek Windsorba utaztak, ahol az uralkodópár látta őket vendégül.

A esütörtöki tanácskozásról rövid hivatalos jelentést adtak ki. A közlemény mindössze annyit mond, hogy

a megbeszélések valamennyi szóbanforgó kérdésben teljes megegyezésre vezettek.

Az azonban, hogy milyen kérdések kerültek megvitatásra, a közlemény nem említi.

TELJES MEGEGYEZÉS A KATONAI KÉRDÉSEKBE.

A Reuter szerint teljes az egyetértés az angol-francia katonai megegyezés életbevágóan fontos kérdésében. Ez a megegyezés elsősorban a légvédelemre és háboru esetére élelmiszer- és hadianyagszállításra terjed ki. Megállapodás jött létre több más, katonai szempontból fontos kérdésben is. Így: abban a tekintetben, hogy

az angol légi haderő a francia repülőtereket támaszpontul használhatja.

Szóba került még a francia-olasz viszony kérdése, az abesszin hódítás elismerése és a földközi-tengeri zavartalan közlekedés. Csehszlovákia és Közép-Európa kérdésére — a Reuter értesülése szerint — a péntek délelőtt 11 órakor kezdődő, további tanácskozáson kerül sor.

A londoni esti lapok valószínűnek tartják, hogy a francia kormányfériak meghosszabbítják londoni tartózkodásukat, mert valamennyi függőben lévő kérdésben végleges eredményt akarnak elérni. Az angol lapok közül a radikális „Star” azt írja, hogy

a francia miniszterek pénteken részletes tervezetet terjesztenek elő a dunai államoknak nyújtandó gazdasági segítség tekintetében.

A francia terv szerint Anglia és Franciaország cukrot, gabonát és esetleg iparcikket vásárol a közép-európai államoktól.

Az „Ewening Standard” szerint a francia kormányt Csehszlovákia politikai helyzetén kívül főleg a csehszlovákiai Skoda-művek sorsa aggasztja, melybe igen sok francia pénzt fektettek bele. A Skoda-művek termelése egyharmada a franciaországi Creuset-művek termelésének. Hozzáteszi a lap, hogy

Benes a Franciaországhoz és Angliához intézett emlékiratában kijelentette, mindenben aláveti magát az angol és francia irányításnak és Csehszlovákia sorsát az ő kezébe teszi le.

A francia Havas iroda értesülése szerint a tárgyalások során az angol kormány tagjai hangoztatták, hogy az angol politika a jövőben is mindent elkövet az európai megbékélés érdekében. Chamberlain kifejezést adott an-

nak a véleményének, hogy a francia-olasz megbeszélések eredményre fognak vezetni. A spanyol kérdés megvitatása során Bonnet kérte, hogy olyan intézkedést állapítsanak meg, mely biztosítja, hogy az olasz önkénteseket valóban eltávolítsák Spanyolországból. Az olasz kormány szándékait csak abból lehet majd megítélni, hogy milyen magatartást tanúsít a spanyol önkéntesek ügyében, a tuniszi kérdésben és hogy tiszteletben tartja-e Franciaország szabad közlekedési jogát a Vörös-tengeren.

ELLENTÉTEK A CSEHSZLOVÁK KÉRDÉSBEN.

Párizsból jelentik: Az angol-francia együttműködés próbakövének a cseh kérdés alkotja. A közvélemény attól tart, hogy a kérdésben a két nagyhatalom között komoly ellentétek merülhetnek fel. Esütörtök reggel több távirat érkezett Prágából Londonba az angol és francia kormány számára s a táviratok azonnali döntést sürgetnek. A táviratok szerint

Csehszlovákia feldarabolása néhány nap alatt bekövetkezhet. Az asztrák események megmutatták, hogy a német birodalom milyen gyorsan tudja végrehajtani szándékait.

Angol részről időt akarnak nyerni és ellenzik, hogy a cseh állam jelenlegi formájában való fenntartása érdekében a mai Németországra kedvező körülmények között összeütközést idézzenek elő. Franciaország viszont úgy véli, hogy Európában elfoelalt stratégiai helyzete forog kockán és nem hagyhatja elpusztulni Csehszlovákiát.

A „Temps” úgy értesül, hogy a cseh kormány Franciaország és Anglia számára jelentést küldött Londonba és ebben megjelöli: 1. hogy Csehszlovákia milyen mértékben hajlandó eleget tenni a szudéta-német követeléseknek; 2. hogyan vélekedik Csehszlovákia a német kisebbség szándékairól; 3. a szudéta-

Április 29-én nyílt meg a

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

mely április 29-től május 29-ig tart.

50 %-os utazási kedvezmény

A CFR vonalain csak a visszautazásra IV. 29-től V. 19-ig, ha a felutazás IV. 19—V. 9. között történt.
A MÁV vonalain Budapestre IV. 19-től V. 9-ig, visszafelé IV. 29-től V. 19-ig.

Vizummentes határátlépés.

Vásárigazolvány egyenként 120 lejért kapható az Európa utazási Iroda és a Wagons-Lits-Cook iroda összes fiókjainál.

németek milyen határig mennek el és végül 4. hogy Csehszlovákia szükség esetén mire számít szövetségesei részéről.

Rómából jelentik: A „Tribuna” szerint a cseh kérdéssel kapcsolatban Anglia álláspontja változatlanul az, hogy nem hajlandó újabb kötelezettséget vállalni.

Párizsból jelentik: A „Figaro” értesülése szerint az angol és francia miniszterek esütörtök este elhatározták, hogy közös lépést tesznek a német kormánytól és kéri, hogy fogadja el a kisebbségi kérdés rendezéséről kidolgozott csehszlovák javaslatot.

MEGBESZÉLÉSEK AZ ANGOL KIRÁLYI PÁR PÁRIZSI LÁTOGATÁSARÓL.

Londonból jelentik: Windsorban az angol király és lord Halifax külügyminiszter megbeszéltek a francia miniszterekkel az angol királyi pár júniusi párizsi látogatásának előkészületeit.

HENDERSON BENESNÉL ÉS KROFTANÁL.

Prágából jelentik: Henderson Arthur, az angol alsóház tagja, kihallgatáson jelent meg Benes köztársasági elnöknel és tisztelgő látogatást tett Krofta külügyminiszternél. Délután Karlsbadban találkozott Henlein Konráddal, a szudéta-németek vezérével.

Itt írjuk meg, hogy Krofta külügyminiszter hétfőn Sinaiába utazik, hogy résztvegyen a kisanant május 4-én kezdődő értekezletén.

Tortosa spanyol várost csaknem teljesen rommálítotték a polgárháboruban. Képünk Tortosa egyik főutjáról készült.

Kétszázmillióra perli az Egyesült Államokat a norvég hajókirály

Osló, április hó. Egymás mellett ültünk az oslói opera karzatán. Őszes fejét két csontos kezébe fogta, bárázdált, sorány arca kipirult. A nagy jelenet után ő tapsolt a legtöbbit. Szünetben megkérdezte tőlem a jegyszédnő, tudom-e, ki ült mellettem a nyikorgó karzati széken? Azt feleltem, bizonyára valamelyik szegény zenetanár.

— Téved, uram, — szólt a kérdező, — az ön szomszédja Norvégia egykori leggazdagabb embere, Hannevig Kristóf, aki néhány évvel ezelőtt kétféle millió koronát adományozott a királyi operaháznak.

Hannevig! Erről a névről már hallottam. Alig múlik el hónap, hogy valamelyik nagy norvég újság nem tájékoztatná olvasóit a Hannevig-ügy állásáról. Évek hosszú során át fog-

lalkoztatták a közvéleményt a Hannevig-milliók, fogadásokat kötöttek, latolgatták a nagy per esélyeit, világpolitikai szenzáció, nemzeti ügy fejlődött ki a legkülönösebb keresetből, amelyet az öreg Hannevig nem kisebb fél, mint az amerikai Egyesült Államok ellen adott be. A békés norvégok saját ellenfelüknek tartják az amerikaiakat, amióta olyan csúnyán elbántak a szeretetreméltó norvég hajóépítővel és egészen különös rekordot állítottak fel a hádlátlanság terén. Az ügy megmozgatta a norvég külügyminisztériumot, foglalkoztatta a hágai békebírókat, megbotránkoztatta az üzletembereket és felháborította mindazokat, akik még hisznek a nemzeti hála létezésében és az amerikaiak közmondásos, de kevésbé igaz, kötelességérzetében.

Hannevig eldönti a világháborút

Nálunk alig tudják, de Hannevig Kristófnak köszönheti az anant, hogy a világháború utolsó két esztendejében a tengeri szállítás óriási nehézségeit sikerült leküzdenie. Hannevig volt a világ egyik legnagyobb hajóépítője és különösen Amerikában több óriási üzem tartozott vállalatához. Amikor az amerikaiak megüzenték a háborút Németországnak, felszólították a norvég milliost, bocsássa üzemait az Egyesült Államok kormányának rendelkezésére és egyben azt ígérték, hogy összes szerződéseit az anyagi felelősséget vállalják, de ezenfelül busás hasznót is biztosítanak neki. Hannevig meglátogatta amerikai telepeit, „úriemberi megállapodást” kötött a szövetségi kormánnyal és mint aki jól végezte dolgát, nyugodtan visszahajózott Norvégiába. A hivatalos amerikai „Fleet Corporation” beült Hannevig remekül felszerelt hajóépítő üzemébe, egymásután gyártotta a hajókat Amerika és Anglia számára.

Ebben az időben óriási hiány volt hajóter-

ben. A német tengeralattjárók egymásután pusztították el a legnagyobb szállítógőzösöket, Anglia élelmiszerellátása veszélyben forogt és ezenfelül ekkor került az antant-hadvezetőség az amerikai csapatszállítások problémája elé. Az antant számára az élet és halál kérdése forogt kockán. A német óriáságyúk Párizst bombázták, London a német léghajók látogatásai miatt állandó rettegésben élt és a nyugati harctéren ellanyhult a szövetséges csapatok támadó ereje. Ebben a helyzetben nem volt más megoldás, mint a lehető legnagyobb erővel bővíteni a hajóparkot, minél gyorsabban bekapcsolni Amerika segítségét a véres európai háborúba. Szinte azon a ponton, amikor az antant-hadvezetőség leküzdhetetlen nehézségek elé került, megjelentek Hannevig vadontűj hajói. Ezek a gyorsjárású, modern hajók egymásután törték át a német tengeri blokádot és vannak szakértők, akik azt állítják, hogy döntően befolyásolták a világháború kimenetelét. Az antant győzelme után Hannevig joggal remélte, hogy áldozatkészségét az Egyesült Államok bökkenő nélkül meghálálni és vállalatát még az eddiginél is jelentősebb pozícióra emelhetik be a hajóépítési üzletágban.

Talán nincs ember a világon, akit olyan hallatlan csalódás ért volna, mint Hannevig Kristófnak. Még 1919-ben Mr. Hurley, az American Shipping Board elnöke a következő leve-

Az amerikaiak barátságosan mosolyognak Hannevig követelésén

Nem hiába jó üzletemberek az amerikaiak, tény az, hogy remekül elintézték a norvég hajókirályt, amikor bebizonyították neki, hogy — még öneki van fizetni valója. Az összes háborús befektetéseket terhére számították és nem vették tekintetbe, hogy a hajóépítő üzemek felszerelése a háború alatt lényegesen leromlott. Ennél is nagyobb kárt jelentett Hannevig számára az, hogy a huzavona miatt és tőkehiány következtében nem tudta kihasználni a háború utáni hajóépítési konjunktúrát, amíg más vállalatok éjjel-nappal lázasan dolgoztak, az ő üzemei ügyszólván munka nélkül álltak. Most már erőlyesen kezébe vette a dolgot és pontos számítások alapján 208 millió norvég koronát követelt az Egyesült Államok kormányától.

Az amerikaiak barátságosan mosolyogtak Hannevig követelésén és barátságosan határozottsággal — nem fizettek Hannevig, az egykori hajókirály, jótékonykodó, bőkezű milliomos, az antant önzetlen barátja, máról holnapra koldusbotra jutott. Szükségből frogatni kezdett a „Norges-Handels og Sjøfartstidende” című hajózási lapba, hogy megélhetését bizto-

Egyháziaknak, művelt világiaknak

A keresztény egyház története (nyolc kötetben)

Szerkesztő: Bangha Béla S. J. és Ijjas Antal

I. kötet:

Bangha Béla S. J. és Borbély István S. J.

Az ősegyház

II. kötet:

Loschert Kázmér:

Egyházatyák kora

III. kötet:

Dr. Gálos László:

Az egyház és a barbárok

... legnagyobb és legszebb vállalkozása az idel könyvpiacnak: Mindenkinek ismernie kell — Az egész világ más színben tűnik fel az olvasó előtt, ha megismeri az Egyház történetét. — Válságokon, már-már győzni látszó ereinek ségeken át: a diadal felé! Ez a most megjelent két kötet és megjelenendő hat kötet mondanivalója korunk számára!

Az egész sorozat ára füzve 1500 lel, kötve 2000 lel és portó. Megrendelhető havi 150, (a költői példányok) havi 200 lel részletre.

Megrendelhető:

„Magyar Lapok” könyvosztályánál.

let írta a norvég hajókirálynak: „Az ön hazafias hajóépítési tevékenysége felmérhetetlen hasznót jelentett kormányunk számára a háború alatt és nagyon sokban hozzájárult ahhoz, hogy a háborút mi nyertük meg.” Ugyanennek az évnek a végén az American Shipping Board leállította a Hannevig-féle üzemeket Amerikában és nem volt hajlandó arra, hogy Hannevig régebbi szerződéseit, amelyeket a háború tartamára vis major címén függőben tartottak, teljesítse. Hannevig természetesen követelte az ígéretek teljesítését, de különös módon az amerikaiak nem voltak hajlandók egyetlen centet sem fizetni. A hágai nemzetközi bíróság 12 millió dollár kártérítést ítélt meg, de ez az összeg csak a tényleges anyagi hátrány kiegyenlítését jelentette és nem azt az összeget, amelyet Hannevig az amerikai kormánnyal kötött „úriemberi egyezmény” alapján remélhetett. Hosszas huzavona után a „Fleet Corporation” kegyesen hajlandó volt 7,2 millió dollár kárt elismerni. Hannevig kénytelen-kelletlen, egy későbbi megállapodás reményében, késznek nyilatkozott arra, hogy ezt az összeget elfogadja, de nagy volt a meglepetése, amikor a Fleet Corporation részletes számolót nyújtott be, amely szerint különböző követeléseket támaszt Hannevig ellen és végeredményben kimutatja, hogy még az amerikaiaknak van tőle követelni valójuk!

EUCCHARISZTIKUS

KÖNYVEK:

Bangha Béla S. J.: EUCCHARISZTIA. Az Oltáriszentség tanának hittani és erkölcsi tartalma	235 lel
Rab Pál S. J.: EUCCHARISZTIKUS PÉLDÁK. 128 példa az Oltáriszentségről	70 "
Bangha Béla S. J.: AZ OLTAR TITKA. II. kiadás	45 "
Bangha Béla S. J.: ÉLETÜNK ÉLETE. Elmélkedési és előadási vázlatok az Oltáriszentségről	25 "
Faber Vilmos: EZ NAGY SZENTSÉG VALÓBAN. Lelkiolvasmány és beszédanyag	165 "
Petró József dr.: A GYERMEKEK KORAI SZENTÁLDÓZASA. Több jeles szerző beszéde e tárgyról	105 "
Meschler-Csávossy: KÉSZÜLET A NAGY LAKOMÁRA. Imaalakú könyv, mely gyönyörű elmélkedéseket és szentmiseimákat tartalmaz	72 "
Eymard-Scheffler: AZ ISTENI NAGY SZENTSÉG. 44 elmélkedést közöl az Oltáriszentségről	80 "
Eymard-Scheffler: SZENTÁLDÓZÁS, ÉLETFORRÁS. 47 elmélkedés a szentáldozásról és szentmiséről	80 "
Lucas-Ambrózy: A TABERNÁKULUM PÉNYÉBEN	105 "
Lucas-Ambrózy: ÜDVÖSÉGED A KIS OSTYA	105 "

Kaphatók: KÖNYVOSZTÁLYUNKNÁL.

A fentmaradás ellen

Írta: Endrődi Béla

Bárdom egész életében éjszakázó ember volt s így, mikor nemrég kis estélyre hívott vendégszerető házához, hosszú fennmaradásra felkészülve kopogtattam be hozzá. Jókendű társaság verődött össze nála, pompás vacsorát kaptunk, italt is bőségesen s bárdom, mint legkedvesebb háziúr, évésben, ivásban, kedvesen előljárt jó példával.

— No, innen ugyan nem kerülünk haza najnal előtt, — mondtam a szomszédomnak éjjél után, mikor a hangulat már határozottan emelkedett volt s a társaság egyik hölgytagja vidám, keringőket vart a zongorán.

Nevetés, lármá, cigarettafüst, néha egy-egy karének, ha ismertebb dallam zengett a zongorázó hölgy jóvoltából. Ekkor már nem „tisztelünk”, hanem csoportokra oszolva megszálltuk az egész lakást, amelynek eredménye másnap valószínűleg abban mutatkozott, hogy a szobalány lakarítás közben hamut talált mindenütt, vöröshor-foltokat az íróasztal posztóján és minden komolyabb ok nélkül két ezüstkanalat a könyvtár peremén.

Éjjél után két óraker a dolgozó-szoba egyik homályos sarkában megpillantottam házigazda-barátomat. Hatalmas karosszékekben ült és hősiiesen küzdött az — álmoassággal. Odamentem hozzá, beszélgetni kezdtünk, közben a szeméi majdnem leragadtak s néha egy-egy mondatának vége teljesen elsikkadt a szundikáló-rohamokban. Csodálkozva néztem az „éjszakázó” ember küzdelmét a rátörő álmoassággal s már épp évődni akartam vele, hogy ejnye-ejnye, hát mi is kezdünk öregedni már, mikor hirtelen felkapta a fejét és könnyőrova azt mondta:

— Öregem, nagy kéréssem van! Indíts hangosan és feltűnően.

Bizalmas barátok vagyunk s így a kérés nem volt meglepő. Mielőtt azonban teljesítenem volna a kérést, részvevően megkérdeztem:

— Talán rosszul érzed magadat?

— Dehogynis! — mondta ásitva. — Csak rettenetesen álmos vagyok. Egész nap dolgoztam, holnap is korán kell kelnem és mégis csak legkevesebb hat órát aludnom kell. Te tudod, hogy szívesen fennmaradtam mindig s bizony soha nem fekszem le, még ha egyedül vagyok is, hajnali félhárom előtt. De ha a félhárom közeledik, már menthetetlenül rámtör az álmoasság és hiába minden, a legaranyosabb társaság, a legvidámabb mulatság közepette is passogni kezdek. Éjjélután kettőtől hetyke legény vagyok, akkor jön a homok-ember és lezárja a szempillámat.

Nem mondon el, hogy milyen ravasz és komok küzdelmek árán sikerült pont háromkor végre útnak indítanom a társaságot. Mialatt lefelé kalimpáltunk a lépcsőn, ilyen megjegyzések hangzottak különböző ajkakraól:

— No hát most hova megyünk?

— Mintha egy kissé túlkorán tessékelték volna ki bennünket!

— Nem értem, miért hi vendégeket, ha elalszik.

— Jól indult az ügy, de hamar letört a házigazda.

A kapualjban, mialatt a házfelügyelő a kapunyitással bajlódott, az egyik hölgy megjegyezte:

— Fogadjunk, hogy ő már alszik odafenn s lehet, hogy neki van igazsá.

„Ő” bizony akkor aludt már s tényleg neki

volt igazsá. Igenis igazsá volt, mert sehol a világon nem maradnak fenn olyan értelmetlenül és minden határ nélkül az emberek, mint mi felénk. Visszaélnék a meghívással, nincsenek tekintettel a házigazda és a saját elfoglaltságukra, nincs érzékük és nincs erejük önszántukból zárórat csinálni, valósággal el kell rontani a kedvüket, hogy végre hazamenjenek. Az a közmondás, hogy „másnap is van nap”, azonnal hatályon kívül helyeztetik, mihelyt két-három meghívott, akiknek másnap tényleg nincs dolguk délelőtt, elengedik a gyepőt. A többi vendég mindig ezekhez alkalmazkodik, nem a házigazda és a saját életbeosztásához. És számtalanszor előfordul, hogy a vendégek jókedvükben cigányt hozatnak, vagy elcipelik a házigazdát hazulról valami lokálba, ahol to-

vább mulatnak és pillanatnyilag senki nem törődik mai költséggel, holnapi fejfájással.

Miért van ez így?

Lehet, hogy lustaságból nem kelnek fel a székről a vendégek? Lusták hazamenni, ünják a saját otthonukat és szívesebben üldögélnék máshol? Vagy azt gondolják, hogyha már egyszer amúgyis fennmaradtunk, maradjunk fenn kiadásán? Mi lehet az oka ennek a különlegességnek?

Azt hiszem semmi egyéb, csak az, hogy valahogyan nem vált be az az okoskodás, amely szerint, aki korán fekszik, az korán tud kelni, és aki „korán kel: aranyat lel.” Nagyon sokan ugyanis képtelenek elaludni, ha korán fekszenek és ugyan ki és hol talált már aranyat hajnali hatkor?...

AZ ELŐFIZETESI DIJ
a telefonra havi
RÉSZLETEKBE FIZETENDŐ

A Societatea Anonimă Română de Telefoane megváltoztatta a számlázási és az előfizetési díj fizetési rendszerét, hogy előfizetői helyzetét megkönnyítse. Mától kezdve a telefonszolgálatot havi részletekben fizeti. Hogy az új rendszer jól beváljon, tartsa szem előtt a következőket:

1. Az előfizetők a pénztárnál úgy az „aviz de plata” mint a „talon de incasare”-t mutassák fel.
2. Fizetni az értesítés vételétől számított 5 napon belül kell.
3. Az értesítésben feltüntetett összeget teljes egészében, egyszerre kell kifizetni.

Tekintettel a biztosított előnyökre, a Societatea Anonimă Română de Telefoane az előfizetőktől pontos fizetést kér.

AZ ÚJ FIZETÉSI RENDSZER LEHETŐVÉ TESZI, HOGY AZONNAL BEVEZESSE A TELEFON TÁRSASÁG LAKÁSÁN

Rendelését juttassa el közvetlenül a Societatea Anonimă Română de Telefoane-hoz vagy annak fizetvéviselőihez

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

Május 5, ez az utolsó jelentkezési határidő az **Eucharisztikus Világkongresszusra.**

HIREK

MAGYAR LAPOK
Keresztény magyar napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ARAK: Bolhildon: Egész évre 600, félévre 300, negyedévre 210, egy hóra 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P., félévre 25 P., negyedévre 15 P., Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepen 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 12-27.

Csúf szerkesztő: dr. Sulyok István

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Éleesebb szél, újra tehetősebb idő, több helyen záporosó, zivatar, a hőmérséklet alig változik.

ÖFELSÉGE MEGJELENT A FRANKFURTI OPERA-TÁRSULAT EGYÜTTESÉNEK ELŐADÁSÁN. A királyi Elisabeta exkaiserinével csütörtökön este végighallgatta az operában a frankfurti opera együttesének előadását, Wagner: „Valkürjét“. Az uralkodót, aki frakkban jelent meg az udvari páholyban, a közönség meleg ünneplésben részesítette.

Május 2-án megkezdik a kereskedők üzleti könyveinek helyszíni felülvizsgálását. Oradea. Saját tud. A pénzügyminisztérium rendelete értelmében a kerületi pénzügyigazgatósági kontrolok május 2-án, hétfőn reggel megkezdik a kereskedők könyveinek helyszíni felülvizsgálását. A pénzügyigazgatóság illetékes ügyosztályának nyilatkozata szerint a felülvizsgálat során különös tekintettel lesznek a számlákra ragasztandó repülő és okmánybélyegek szabályszerű alkalmazására és a mulasztásokról jegyzőkönyvet vesznek fel. A kerületi kontrolok a jelentkezők alkalmával és a vizsgálat megejtése után verifikálni fogják az üzleti könyveket.

MEGHALT OLAJOS JÓZSEF PRELÁTUS KANONOK. Timisoara. Saját tud. A székesegyháznak és székeskáptalannak ismét súlyos gyász van. Csütörtökön délután 84 éves korában elhunyt Olajos József prelátnak-kanonok. A magas kort megért főpap a jótékonyágnak s egyháznak szentelt élete végén már sokat betegeskedett. Az elmúlt hét pénteken szélütés érte, azóta csupán kedden nyerte vissza rövid időre eszméletét. Midőn magához tért, fölvette a halálát. Szombaton délelőtt 10 órakor rekviem lesz a székesegyházban, ahol Olajos József prelátnak-kanonokot, volt aradi főesperest felváltozzák. A gyászmisét Pacha Agoston dr. megyéspüspök mondja, aki a gyászszertartást is végzi. A temetési szertartás után az elhunyt főpap földi maradványait a székesegyház kriptájában helyezik örök nyugalomra, a közelmúltban elhunyt kanonoktársai: Magyar, Blaskovics és Ferch prelátnak koporsói mellé.

MEGHALT MÉRAY-HORVÁTH KÁROLY. A KIVÁLÓ TUDÓS ÉS ÍRÓ. Budapestről jelentik: Méray-Horváth Károly, a kiváló tudós és író, 79 éves korában agyvérzésben meghalt. Méray-Horváth Károly mérnök volt, de irodalommal és képzőművészettel is foglalkozott. Színdarabot, újságot írt és ő oldotta meg az elektromos szedőgépek problémáját is. Ő írta a világháborús idők legnagyobb sikerű darabját, az *Amerikai Cézárt*.

Két város harca a felsőbb bírói fórumért. Targu-Mures Saját tud. Hír szerint Sibuban mozgalom indult, amely azt tűzte ki célul, hogy Sibiu részére megszerezze a targu-muresi ítélőtáblát. Ennek érdekében már bizottság is alakult, amely emlékiratot küldött II. Károly királynak. A mozgalom résztvevői emlékiratukban kifejtik, hogy Sibiu forgalma az utóbbi időben jelentősen növekedett s az egész vidék érzi a felsőbb bírói fórum hiányát. A tábla áthelyezését célzó mozgalommal szemben — értesülésünk szerint — a targu-muresi ügyvédi kamara ellenmozgalmat indított.

Zürichi zárlat. Párizs 13.42, London 21.63 fél, Newyork 434.68, Brüsszel 73.15, Milánó 22.87 fél, Amsterdam 4.22, Berlin 174.80, Bécs — schilling 56, Prága 15.13, Varsó 82.20, Belgrád 10, Bucaresti 32.5

Közygyűlést tartott a muresmegyei Gyógyszerész-kamara. Targu-Mures. Saját tud. A muresmegyei Gyógyszerész-kamara most tartotta meg az évi közgyűlést a Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében. A közgyűlésen megjelentek a társ-kamarák kiküldöttjei is. A szoba kerüls kérdések közt legfontosabb volt a közegészségügyi törvény gyógyszerészre vonatkozó újabb rendelkezéseinek megvitatása, amely a gyógyszerárak helyzetét együttesen kívánja rendezni. Eddig ugyanis mintegy másfél tucat különböző gyógyszerész jogszabály alapján működtek az országban a gyógyszerárak. A törvény gyógyszerészre vonatkozó részének előkészítő bizottságába 12 tag foglalt helyet, akik közül négy ardeali. Ezek: Bibescu Roxin József (Timisoara), Cioconela Victor (Cluj), Lupu Romulus (Medias) és Osváth Károly (Tg.-Mures.)

NÉGYSZÁZ KILOGRAMMOS HARANGOT VÁSÁROLT EGYHÁZKÖZSÉGÉNEK EGY CASINI SZÉKELY. Mercurea-Ciuc. Saját tud. A világháború idejében a plaes de josii ősrégi, a XIV. században épült templom tornyából is elvitték egy harangot hadicélokra. A sok egyházi műkincset rejtő templomot most szakértők vezetése alatt kibővítették az egyházközség. Ez adta a gondolatot Veress István odaváló székelgyházi gazdálkodónak, hogy saját költségén új harangot adományozzon egyházközségének. A négyszáz kilogrammos harangot most szentelte fel György Gábor plébános ünnepélyes keretek között. Ünnepi szentbeszédet tartott. Hálával és köszönettel adózott Veress István szép cselekedetért. Egyben felolvasta Vorbuchner püspök köszönő leiratát is a székelgyházi gazda példamutató áldozatkészségéért.

KÉT VESZEDELMEZ TŰZESÉT A FŐVÁROS KERESKEDŐNEGYEDÉBEN. Bucuressti. Saját tud. Csütörtökön éjjel két tűz is volt Bucuresstiben. Az egyik a Strada Salardon, Bucuressti kereskedőnegyedében volt, ahol egy divatru kereskedés égett le. A tűz onnan keletkezett, hogy egy alkalmasított égő cigarettát dobott el. A tüzlők hamar kőzhelék, úgy hogy a kár nem haladja meg a 200 ezer leit. — A másik tűz a Filaret negyedben ütött ki, ahol a Metalica-gyár közve'len szomszédságában leégett négy lakás. A kár két és félmillió. A tűz éjjel tizenkét órára sikerült eloltani.

Amerikába utazik nászútra az albán királyi pár

Zog király személyesen szeretne találkozni Roosewelt elnökkel

Durazóból jelentik: A „Newyork Herald“ jelentése szerint az albán királyi pár valószínűleg az egyesült államokba megy nászútra. A király szeretne személyesen találkozni Roosewelt elnökkel.

Az albán királyi pár csütörtök délután a Hitler-től kapott gépkocsin sétautat tett s az autót Geraldine királyné vezette. Ciano csütörtök délután Durazóban kétórás megbeszélést folytatott a királlyal az olasz és albán együttműködésről. Este az olasz külügyminiszter visszatért Tiranába, ahonnan péntek este hazautazik Rómába.

Héjjas Iván elnöklete alatt megalakult a magyar fajvédő szövetség

A szövetség pártokon felül áll és célja a nemzeti eszmékért önzetlenül küzdő jobboldali erők összefogása

Budapestről jelentik: Az 1920 évi nemzeti mozgalom 200 ismert tagja, ismert jobboldali vezetők, közgyűlésre jöttek össze és megalakították a magyar fajvédők országos szövetségét. A közgyűlést mint korelnök vitéz bádoki Soós Károly nyugalmazott gyalogsági tábornok nyitotta meg, majd vitéz Somogyi Béla ismertette a szövetség céljait, mely pártokon felül áll s célja a nemzeti eszmékért önzetlenül küzdő jobboldali erők összefogása. A határozat ki-

* A prostata megbetegedéseinek kezelésében a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József“ keserűvíz — reggel éhgyomorral egy kis pohárral — gyakran nagyfontosságú szolgálatot tesz azzal, hogy igen könnyű, lágy székletet biztosít és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

Tavaszi nagyvásár Salardon. Az országos tavaszi állat- és kirakodó nagyvásárt május 4-én, szerdán tartják meg Salardon.

HORTHY KORMÁNYZÓ MEGNYITOTTA A BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁRT. Budapestről jelentik: Péntek délelőtt nyitotta meg ünnepélyes keretek között Horthy kormányzó a 34. nemzetközi vásárt. A kormányzó Bornemíza iparügyi miniszter, Szendy polgármester és mások fogadták. A megnyitás után a kormányzó és felesége meglepetésként az olasz és a francia pavillont, majd a jugoszláv, brazil és egyiptomi kiállítást és Bécs város művészeti bemutatóját. Végül a magyar ipar kiállítását nézte végig a kormányzó pár.

Özv. Kende Károlyné halála. Oradea. Városzerte mély részvétet keltett, hogy özv. Kende Károlyné született Balogh Julianna életének 87-ik évében, a szentségek többszöri felvételével s hasznos évenyves után elhunyt. Az elhunyt matrona, aki egész életét egyháznak és családjának szentelte, röviddel ezelőtt költözött Oradeára itt élő gyermekeihez, s bár előrehaladott kora miatt csöndes visszavonultságban élt, itteni rokonságára révén mégis sokan ismerték s aki csak érintkezett vele, őszinte megbecsüléssel és szeretettel vette körül. Az elhunytban egyébként Kende Gyula János premontrai kanonok, Székely Gyula oradeai római katolikus igazgató-tanító felesége, Kende Amália, özvegy Gedeon Mihályné, Kende Julia és Kende Anna édesanyjukat, Jancsó Aladárné, Gedeon Irén, Székely Gertrud, Gyula és Klára nagyanyjukat, Jancsó Attila pedig édesanyját gyászolja. Özvegy Kende Károlyné temetése május 1-én megy végbe a Rulikovszky-temető Steinberger-kápolnájából, a római katolikus egyház szertartása szerint. Az engesztelő szentmise áldozat pedig május 2-án reggel 9 órakor lesz a premontrai rend templomában.

VILMOS NEMET EXCSÁSZÁR FIA BELGRÁDBAN. Belgrádból jelentik: Agoston Vilmos herceg, Vilmos excsászár harmadik fia, az egyik berlini S. A. csoport vezetője, csütörtökön repülőgépen Belgrádba érkezett. A repülőtéren Neuhausen, a német követség konzulja és a sajtóattasé fogadta.

ELKÉSZÜL EZIDÉN A CARANSEBES-RESITA KÖZÖTT ÉPÜLŐ ÚJ VASUTI VONAL. Timisoara. Saját tud. Caransebes és Resita között még annakidején új vasuti vonal építését kezdték meg. A negyven kilométeres új vonal jelentősége abból állna, hogy Bucuresstinek Resitával való összeköttetését lényegesen feljavítaná, vagyis az utvonalat megrövidítené. Százhatvan kilométerrel rövidítik meg az utat azzal, hogy a resitai vonal már Caransebesen elágazik a fővonalról és hogy nem kell Timisoarára jönni és csak innen Resitára utazni. Az új vonal Resita közelében Calnic állomáson egyesül a Resita-timisoarai vonallal. Caransebesen is megvan már a fővonalról való elágazódás. Hír szerint az új vasutvonal még az idei ősszel teljesen elkészül.

Az istentisztelet rendje az oradeai premontrei templomban, május hónapban

Május elsején, a hó első vasárnapján szentegimádás reggel héttől, este fél nyolcig. Április 30-án szombaton kezdődnek a májusi beszédek és litániák. Minden vasár- és ünnepnap, szerdán és szombaton este fél hétkor szentbeszéd, utána litánia. Amely napokon nincs szentbeszéd, hét órákor kezdődik a litánia. Május 4-én, Szent Józsefnek, az egyetemes egyház védőszentjének ünnepén a szentmiséknek a rendje, mint vasárnap: 7, 8, 9 és fél 11-kor. A 9 órai szentmise ünnepélyes. Este fél hétkor szentbeszéd. Május 5-én Szent Ágoston megtérésének az ünnepe, a hó első csütörtökén este 11-től 12-ig szent óra, elmélkedéssel, énekel és imával. Május 6-án, a hó első péntekén a félhetes szentmise után elmélkedés. Május 7-én Szent Norbert ereklyéinek átviteli ünnepe. Május 8-án, Hermann József premontrei boldog ünnepén a szokásos feltételek mellett a premontrei templomban teljes bucsut lehet nyerni.

A háztulajdonosok májusi határidős naplója

Összeállította dr Lengyel Zsigmond.

1. A bérleti viszonyra vonatkozó rendes felmondások május 8-án délután 5 óráig eszközölhetők.
2. A bérleti kiköltözése május 2-től kezdve igényelhető. Az egyszobás lakásokat május 2 déli 12 óráig kell kiüríteni. A kétszobás lakást május 2 estig köteles a bérlő átadni a háztulajdonosnak, egy szoba azonban már délig az új bérlőnek adandó át. A többszobás lakásokat május 3 estig kell kiüríteni. 2 szoba azonban már május 2-án az új bérlőt illeti.
3. Május 15-ig kell körvényezni a jelzálogi kamatterhek után az ingatlan tulajdonosokat megillető adó és suprakota mérsékléseket. A körvényeket most már beadványi bélyegekkel kell ellátni.
4. Május 15-ig fizethetők növelés nélkül az április 1-én esedékes adók s ugyanaddig kérhető a fizetett összegek 5 százalékos mérséklése is.
5. Május 15-ig tartoznak fizetni a konverzió kedvezményt igénybe vett városi és falusi ingatlan tulajdonosok a konverziós adósságok félévi törlesztési részleteit.
6. A májusban kötött bérleti szerződéseket május 30-ig, illetve a bérleti szerződés megkötésétől számított 30 napon belül kell illetékezés végett bemutatni a pénzügyigazgatóságnál. Ajánlatos, hogy ezt senki el ne mulassza, mert ellenkező esetben súlyos büntetésben részesül. A pénzügyigazgatóság által előírt szövegű bérletiszerződés blankettákat a Háztulajdonosok Szövetsége már beszerezte s azokat tagjai kívánságára hajlandó ki is tölteni.
7. Mindenki szerezz be bérlőtől a személyi változásokra vonatkozó adatokat (személyzeti változás beköltözködés, stb.) és tüntesse fel ezeket a rendőrség által előírt bérlői kimutatásokban.
8. A népesedési hivatal még nem hacsátotta ki a népesedési deklarációk beadási határidejének a beosztását. Ezek beadása május hónap veszi kezdetét. A közelebbi adatokat annak idején majd közöljük.

Temetés. Özv. Kende Károlyné szül. Balogh Julianna 87 éves korában Oradeán elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órákor lesz a Steinberger-kápolnából. (Erdélyi „Concordia”.)

Bécsér Erzsébet 41 éves korában meghalt. A tetem elszállítása Zalău községbe a hó 28-án történt. — Kiss Béla 33 éves korában meghalt. Temetése április 29-én Seleus községben volt a hó 29-én. — Bandi Veronica született Moiea 36 éves korában meghalt. Temetése a hó 29-én Chiraleu községben volt. — Condurache Constantin 88 ezredbeli százados 36 éves korában elhunyt. A halottat pénteken Jasiba szállították, ahol május 1-én délután 3 órákor helyezik örök nyugalomra. (Caritas.)

JÖJJÖN TAVASSZAL ITALIÁBA. A Magyar Lapok ezidei nagy olaszországi társasutazását az Eucharisztikus Világkongresszussal kapcsolja össze. Ez a társasutazás valóban eseményszámba megy és mindezek ellenére olyan olcsó, hogy azon a szerényebb anyagiak fölött rendelkezők is, minden nagyobb megerőltetés nélkül részt vehetnek.

Az ember mesére vágyik

Róma...

„Már annyit és annyian írtak róla, de még senki sem írta meg: Róma nem olyan, ahogy Mommsen, Gregorovics, Taine, Heine, Goethe és mások elmesélték... S talán nem is az, aminek én azt hiszem: ez Róma! Róma, a város, ami sokszor meghalt és sokszor feltámadt az időben s ma megint előbb, színjatszóbb a világ minden metropolisánál. Róma a Feltámadás Városa: az Örök Város, az olympusi pogány Szent Város és Krisztus első országa... Kedves Olvasó, aki először jársz Rómában és először állsz az Örök Város kapui előtt; minden irigységem a Tiedl...”

Egy híres magyar riportert írta a dicsőítésnek, a csodálatnak ezeket az elragadtatott sorait római följegyzéseiben. És mi, akik most ezeket a sorokat írjuk, hogy hívjunk Titeket feledhetetlenül szép olaszországi útunkra, — teljesen együttérzünk ezzel a mérhetetlen elragadtatással és mi is érezzük ezt a nemesebb értelemben vett irigységet Veletek szemében, akik áhítatos lélekkel és látásra nyitott szemmel megállhattok az Örök Szépség forrása előtt!

Az ember nemcsak gyermek korában, hanem később is, egész életében mindig és mindenütt mesére vágyik. A hétköznapiok szürkeségében körülvesznek bennünket az élet nyomasztó gondjai, terhei, sötét árnyai, belefáradunk a mindennapok lelketlő robotjába és ezeknek a szürkeségeknek sűrű ködén át csak mint egy elérhetetlen álom, mint egy csillogó, de valóra soha nem váló tündérmese tűnik elénk távoli országok ezer színes, titokzatos csodája...

Pedig ez a mese — valóság. Vagy legalábbis valóra válhat mindnyájotok számára. Csak el kell indulni... Meg kell keresni a mesék forrását... Ha egyedül indulnál el, talán nehéz volna és talán semmit sem látnál. De ha ve-

lünk tartasz, megtanítunk nézni és látni is. Csak ülsz az autókár kényelmes bőrkarosszékekben, s mint egy csodálatos álom, elrepül melletted az Angyalvár, legtehetősebb Szent Mihály arkangyal szobrával, amint lángoló kardját hűvelyébe dugja, a nagy pestis végét jelezve; a tragikus, sárgaarcú Tiberis, mesterséges szigeteivel, évezredek hídjai és szobrai sorával; a Pantheon, a Piazza Navona, a Janiculus és a Pincio modern sétányai éppúgy, mint a Palatinusz császár-romjai; a San Pietro, a Vatikán, a Colosseum, a Forum, a Via Appia... a pompás templomok és különféle múzeumok... a diadalív és furdók, kútak és paloták... És meg fogod látni, amit a magud erejéből sohasem tudnál olyan könnyen, változatosan és főleg olcsón: hogyan lehet végig-nyaralni a Consulok, Cézároknak, Pápák örökén úgy, hogy mindenről képet nyerj, mindenről a legszakszerűbb magyarázatot halljad...

És mindez még csak Róma!

Te azonban eljössz velünk Velencébe, a Lagumák és gondolkodk költők által annyit megénekelte álomvárosába is; és Firenzébe, hogy magadba szabd az Uffici- és Pitti-múzeumok történelmet lehető csodálatos levegőjét; Nápolyba és Castell-Gandolfóba, a Szentatya gyönyörű nyaralójába, hogy megjelenhess Krisztus földi helytartójának színe előtt.

Hihetted volna-e valaha, hogy ennyi szépséget, ilyen gazdag, soha el nem múltó emlékeket is tartogat számodra az élet?

Hill el, kedves Olvasó, aki már jelentkezett, vagy ma jelentkezél, hogy részt vegy olaszországi útunkon és Ti is mindnyájan — immár közel ezren — akik az évek során eljöttetek velünk erre a feledhetetlen útra, hogy megmerítsétek lelketeket az örök Szépség kiapadhatatlan tengerében:

Minden irigységünk a Tietek!

RÁDIÓ

Rajtunk kívül álló, technikai okokból, sajnos, ma nem közölhetjük az egész heti rádióműsort, amiért is olvasóink elnézését kérjük.

VASÁRNAP, MÁJUS 1.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 9.55 Istentisztelet közvetítése. 13 Hírek. Majd utána a Dinicu-zenekar hangversenyének közvetítése. A hangverseny szünetében körülbelül 13.15 Hírek. 15.10 Vidám negyedóra. 15.25 Sporthíreknek adása. 19 Hírek. 19.15 A katonazenekar hangversenyének közvetítése. 19.50 Sporthíreknek adása. 20 A Postások hangversenyének közvetítése. 20.30 A Rádiózenekar hangverseny Dima énekesnő közreműködésével. 21 Hírek. 21.50 Sporthírek. 23 Gramofonlemez adása. Majd: Hírek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 8.30 „Májusi ebérszót”. 9.45 Hírek 10.10-10.55 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 11-12.12 Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi templomból. A szentbeszédet dr Tóth Tihamér mondja. 12.15-13.15 Evangélikus istentisztelet. Prédikál: Kapi Béla. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30-14.55 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 15 Cigányzene. 15.45 Gazdáknak. 16.30-17.55 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 18 A rádió szalonzenekara. 19.10 Közvetítés a mecekaljai ősi város érdekességeiről. 20 Lemezek. 20.50 „Csalódások”. Vigjáték. 23 Hírek. 23.25 Cigányzene. 24 Az Operaház tagjából alakult zenekar. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

HÉTFŐ, MÁJUS 2.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizuálisjelzés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelzés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.15 Jerea kézzongorás játéka. 20 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. Közreműködik Guizianu szopránénekes. 21.45 Szólisták. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. 23.45-24 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Majd: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.30 Etrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 12.15-12.55 Üzenetek a Nemzetközi Vásárról. 13 Déli harangszó. 13.05 Szalonötös. 14.10 Pontos időjelzés. 14.15-15.30 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 15.35 Hírek. 16 Árfolyámhírek. 16.30-17.40 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Cigányzene. 19 „Tavaszi Japánban”. Utóírás. 19.30 Zongoraszálok. 20 Képek a Nemzetközi Vásárról. 21 „Don Pasquale”. Opera. 23 Hírek. 23.20 A rádió szalonzenekara. 24.30 Hírek német nyelven. 24.35 Jazz. 1.05 Hírek külföldi magyaroknak.

KEDD, MÁJUS 3.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizuálisjelzés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelzés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Hírek. 19.10 Csak Radio Romania: Gramofonlemez. Csak București: Beethoven: G-moll zongorahármas. 19.30 A két állomás együtt: Wagner: Istenek alkonya, a frankfurti operaház vendégjátéka. A szünetekben: Hírek. 23.45 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 12.15-12.55 Üzenetek a Nemzetközi Vásárról. 13 Déli harangszó. 13.05 Cigányzene. 13.30 Hírek. 14.10 Pontos időjelzés. 14.15-15.30 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 15.35 Hírek. 16 Árfolyámhírek. 16.30-17.40 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 17.45 Pontos időjelzés. 18 „Régi magyar nyomok a Havasalföldön”. Előadás. 18.30 Operettészletek. 19.40 „Igy lát minket Európa”. Előadás. 20.10 Hegedűszámok. 21 Két elbeszélés. 21.30 Cigányzene. 22.35 Hírek. 23 Zongoraszálok. 23.40 Az 1. honvédegyezred zenekara. 1.05 Hírek külföldre.

Kávéházakban, vendéglőkben kérje mindenütt „MAGYAR LAPOK”-at.

SZÍNHÁZ

Jenei-Nemes-Szőcs

nagysikerű operettjét mutatja be jövő héten a „Thalia” operett-együttese

Jenei János a szövegíró a színház kiváló művésze Transsylvania tárgyu operettel lép meg a közönséget

A transsilvániai magyar színpadokon a legnagyobb sikerre kétségtelenül mindig a sajátosan transsilván levegőjű darabok számíthatnak. Prózában találkoztunk is az utóbbi két évtized alatt ilyen irányú színpadi művekkel, az operett azonban általában megmaradt nálunk behozatali cikknél, s ha néha meg is született itt egy-egy operett, s ha az a transsilván rögből sarjadt is ki — tárgya és felépítése nem árulta el, hol ringott bölcsője.

Jenei János, a közkedvelt, szimpatikus bonviván és színészeink egyik letehetségesebbje, aki mint színpadi író, már két darabbal mutatkozott be eddig a színházi közönség előtt — elsőként szakított az operettírás immár hagyományossá vált sablonjával és új, most bemutatásra kerülő operettjében ilyen sajátosan transsilván levegőjű, transsilván rögre gyökerező operettel lép a közönség elé. Jenei János operettje, — amely tele van derűvel, jókedvvel, vidámsággal, de olykor egy-egy könnyecseppet is megcsillogtat a szemekben, hogy pillanat múlva annál jólesőbbben, gáttalanabban szakadjon fel ismét a szívek legmélyéről jövő kacagás,

JULIA

A Thalia operett-együttesének nagysikerű vendéggjátéka Oradeán

Örömmel írjuk le, hogy „erkélyszakadásig” megtelt a színház a Thalia színtársulat csütörtök esti előadásán és a színházi jegypénztár ötször annyi jegyet is el tudott volna adni, mint amennyit eladhatott. Akcióba léptek a jószímatú jegyzatörők is és 60—80 leles felárral adtak el egy-egy zsöllyét, vagy körzéket. A színház ismét régi népszerűségében tündöklött fel s a közönség meleg lelkesedéssel, régi színházi estekre emlékeztető átforrósodott hangulatban ünnepelte kedvenc színészeit. Ezúttal az operettgyűttes mutatja be Földes-Harmat-Abrahám „Julia” című ugynevezett romantikus nagyoperettjét, valóban iluziókeltő fővárosi színvonalú előadásban, az operettrendezés teljes pompájában s e rendezés minden hatásos eszközt igénybevéve. A közönségnek tetszett a darab s szívekharca-szerű naiv szentimentalizmusba és holdfénybe mártott librettó nem tévesztett hatást. Ez a színházi este is azt bizonyítja, hogy hiába, az operet mint műfaj, még mindig nem vesztette el régi népszerűségét, csak persze színészek kellene hozzá. Színészek és olyan operett-primadonna, mint *Solyomosán* Magda, akinek nemcsak „primadonna-megjelenése” és káprázatos toalettje büvölik el a közönséget, de tisztán szárnyaló énekhangja, művészi s olykor drámai erejű játékkészége a legalaposabb — mondjuk ki — legeggyűnyűbb operettfrázisokat is átforrósítja s őszinte melegséggel, tartalommal tudja megtölteni. De mellette és körülötte zajlott, csillogott, jókedvet és hangulatot sugárzott az egész tehetséges operett-együttes. *Vojtyczky* Elvira temperamentumos, jókedvű játéka mellett nagy sikere volt *Ürmössy* Magda tehetséges táncszámainak; *Tompa* Sándor egészséges, csattanó humoru figurája, *Jeny* János elegáns, férfias alakítása, lecsiszolt, kiegyensúlyozott játéktípusa, *Fülöp* Sándor, *Homm* Pál, *Réthely* Üdön, *Csen-gery* Aladár, *Porti* Mimi, *Czoppán* Flóri, *Báza* Éva és nem utolsó sorban a görögök színes üde bokrétája, mind-mind hozzájárult e meleg színházi este sikeréhez. *Sándor* Bandi ügyesen táncol s őt dícsérik a görögök és boyok sikeres táncszámai is s így az egész együttes il-

— Clujon az idei évad legnagyobb sikere volt. Őt előadás alatt hater ember nézte, kacagta, könnyezte és tapsolta végig. Különösen megkapó a II. felvonás hazai levegőt árasztó képe, mely a Cibles havasok alján bontakozik ki, s itt, a transsilván havasok tövében az öreg tanár előtt mintegy látomászerűen megjelenik az „Iglói diákok” bájos, feledhetetlen leányalakja. Évike, amint boldog önfeladtsággal hallgatja az első szerenádát, a „Csak egy kislányt”... S az öreg tanárnak ez a boldog merengése mintegy álomba ringatja a nézőteret is s az emberek szívében szintén feléled egy régi tavasz, egy régi szerenád s egy régi, de örökre fiatal fehérruhás kislány. — az első szerelem emléke.

A „Kéknefelejes”-nek — mert ez a nagysikerű operett címe — a szöveg magyaros felépítéséhez simuló magyaros zenéjét dr. Szócs Ervin, a pattogó ritmusu verseket Nemes Ferenc hírlapíró írta.

A „Kéknefelejes”-et, mely háromórás kacagást, derűt, vidámságot hangulatot jelent, a jövő héten, kedden este 9 órakor mutatja be a színház kitűnő operett-társulata.

luziót és hangulatot keltő játékkal illeszkedett az előadás keretébe. *Gróf László*, akinek színvonalas, ötletes rendezése sokban hozzájárult a sikerhez, jól ismeri az operett-publikum gyenge pontjait s a rendezés minden „hatásos” eszközt megfordozta a közönség naiv lelkesedését.

A zenekart *Schreiber* Alajos vezényelte egy vérbeli muzsikusként művészi fölényével. (—)

A Thalia színház műsora:

Szombat délután 3 órakor: **3:1 a szerelem javára**, olcsó helyárrakkal. — Délután fél 3 órakor: **Julia**, rendezés helyárrakkal. — Este 9 órakor román előadás.

Vasárnap délután 3 órakor a színházban: **Julia**, rendezés helyárrakkal.

Vasárnap délután 6 órakor a Katolikus Körben: **Szibill**, operett, 32, 24 és 17 leles helyárrakkal. Vasárnap este 9 órakor a Katolikus Körben: **Marica grófnő**, új betanulással, új rendezésben, 32, 24 és 17 leles helyárrakkal.

Hétfőn délután 5 órakor: **Egyetlen éjszakára**, Olcsó helyárrakkal. (A színházban.)

Hétfőn este 9 órakor: **Julia**, (A színházban.)

— **A Julia óriási sikere.** Ábrahám Pál és Földes Imre legújabb óriási sikerrel bemutatott operettjének, a Juliának, eddigi mindent elhorrályozó sikere volt. Nem tud a közönség betelni ennek a briliáns szövegű, nagyszerű muzsikájú operettnek a szépségével. Pompás előadás, amely az első perctől az utolsóig leköt a nézőt. Drámai feszültség, könnyed humor, jobbnál jobb helyzetek váltakoznak a Juliában, amialatt az operett egy percére sem veszít az érdekességéből. Mindenkinek tania kell ezt az operettet, mert a Julia a szezon egyik legtehetségesebb előadása. A Julia csak a színházban kerül színre, szombaton délután 5 és fél órakor, vasárnap délután 3 és fél órakor, mindenkor rendezés helyárrakkal. Jegyekről ajánlatos lesz mindenkinek elővételeben gondoskodni, mert az eddigi előadásokat zsúfoit haz rézte végig.

— **Délutáni olcsó helyárrú előadások.** 3:1 a szerelem javára operett revü szombat délután 3 órakor kerül színre teljesen a bemutató előadás szerint. — **Egyetlen éjszakára** operett újdonság először délutáni előadásban olcsó helyárrakkal hétfőn délután 5 órakor van a színház műsorán.

— **Előadások a Katolikus Körben.** Vasárnap délután 6 és este 9 órakor a színházban román előadás van. Ebből az alkalomból játszik a Thalia együttese a Katolikus Körben egységes olcsó 32, 24 és 17 leles helyárrakkal. A műsoron délután 6 órakor Jakoby Viktor örökbecsű operettje, a *Szibill* kerül színre, míg este 9 órakor szintén 32, 24 és 17 leles helyárrakkal Kálmán Imre nagy operettje a *Marica grófnő*, *Gróf László* teljesen új rendezésében, új beállításban és új szereposztásban.

Apcáhidetések

Egy szó ára 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. „Cim a kiadóban” további 10 lei. Allástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény. — A legkisebb hirdetés díja 30 lei. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedi a nyomda.

Adás-vétel

3 darab
jókarban levő cserépkályha eladó. Oradea, Petőfi-utca 10. szám.

Szép,
tisztá, tölgyfa komplett ebédülő butor jutányosan eladó. Oradea, Str. Oltenia 8. szám.

Eladó
sürgősen 25 holdas birtok lakóházzal és gazdasági épületekkel. Luduson. Értekezni lehet Kileni „Hangya” üzletvezetőnél, Ludus, jud. Turda.

Eladó
1+3 lámpás rádió és egy kerékpár. Oradea, Str. Ioan Ciordas 29.

Eladó
15 hektár tartály 5 colos centrifugál, vegyes transmissiók és csapágyak. Kovacsik, Oradea, Str. V. Conta 25. Telefon 26-22.

Zongora
rövid, fekete, kereszt-húros, teljesen jó állapotban eladó. Oradea, Str. Ciorogariu 23-a. Dr. Patzko.

Alkalmazás

Családos
kovácsmester állást keres szakmájában vagy zép mellett. Cim: Kiss Imre kovacs, Dámne-Ivaneş, jud. Ciuc.

Fiatal
intelligens nő, házvezetőnőnek elmenne plébániára, vagy kis csalárhoz vidékre. Cim: Oradea, Erdel, Nistrului 10. szám.

Gondnoki,
gazdasági felügyelői esetleg házvezetői állást keres gyermekeken házaspár, ki gazdasági és kertészeti teendőkkel teljes gyakorlattal rendelkezik. Cimet a kiadóba kér.

Oktatás

Láposy Erzsébet
zenetanár
tanít zongorát, hegedűt, zeneelméletet. Oradea, Str. Simeon Stefan 20.

Elsőáldozási

emléképek,

két színben, csinos, izléses kivitelben, kapható könyvosztályunknál.

A nagyobb méretűek (18×27 cm.) ára 2'50 lei, a kisebbméretűek (14×23 cm.) ára 1'50 lei.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Hülánfélé

Mindenesleányt
jó bizonyítvánnyal keresek elsejére. Oradea, Str. Ep. Pavel 17.

Harisnyastoppolást,
szelvényhárnyanya felszedést is, szakaszrűen és olcsón vállalkok. Cim: Róth, Oradea, Vasile Stroiescu 8.

Cserép-
és palatető munkát jutányosan árban készíti Burzik Sándor cserépező mester. Oradea, Str. Ingusta No. 1.

Lakás

Szoba,
konyha, speiz, előszoba azonnal kiadó és egy, pince helyiség. Oradea, Str. Alexandri 13.

Háromszobás
fürdőszobás utcai lakás mellékhelyiségekkel kiadó augusztus 1-re. Oradea, Parcul Alba-Iulia 2. Poliklinikával szemben.

Egy
szépen burorozott kő-lőnbejáratu szoba a Carmen Sylva park mellett kiadó. Értekezni: Oradea, Piața Creangă 5. délután 2—4-ig.

Kiadó
ujjonnan épült modern egyszobás fürdőszobás komfortos lakás június 1-re. Ugyanott használt fedőcserép, ajtó, ablak eladó. Oradea, Str. General Holban 22.

Egyszoba,
konyha, speiz kiadó Oradea, Str. Lahovary 33. szám.

2 szobás
utcai lakás azonnal kiadó. Oradea, Str. Petru Rareş No. 7. Értekezni: Str. Negruzzi 18.

Gyermekeklen
pontos fizető házaspár keres egyezős előszobás esetleg 2 kisebb szobából álló lakást. Cimet a kiadóba kér.

Egy
udvari szoba, konyha, május 1-re kiadó Oradea, Stefan cel Mare 18